

Nr 404.

Av herr **Ericson** i Boxholm **m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 106, med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 14 juni 1918 om fattigvården m. m.

Kungl. Maj:t har i 62 § 2 mom. av förslaget till vissa ändringar i nu gällande fattigvårdslag ifrågasatt införande av en särskild bestämmelse rörande rättegångskostnad i fattigvårdsmål, innebärande att i dylika fall rättegångsbalkens stadganden i fråga om rättegångskostnad skola i fattigvårdsmål äga motsvarande tillämpning.

Jämväl i den föreslagna lydelsen av vissa delar i lagen om samhällets barnavård har under 70 § motsvarande bestämmelse ansetts böra inflyta.

De sålunda föreslagna bestämmelserna avse att ingå som ett led i de olika åtgärder, som befunnits böra vidtagas för att minska fattigvårdsprocessernas antal och särskilt de s. k. okynnesprocesserna. Redan nu föreligger dock möjlighet för vederbörande dömande fattigvårdsmyndigheter att, därest särskilda förhållanden härtill föranleda ålägga en fattigvårdsstyrelse att betala viss rättegångskostnad. Av motiven till 1918 års fattigvårdslag framgår detta med önskvärd tydlighet. Vederbörande myndigheter hava även i vissa fall ansett sig böra begagna sig av den sålunda medgivna möjligheten, och har alltså rättegångskostnad blivit i enstaka fall utdömd dock med jämförelsevis obetydliga belopp. Då länsstyrelserna avslagit gjorda yrkanden om rättegångsersättning har ofta den motiveringen kommit till synes att vederbörande fattigvårdsstyrelse icke kunnat styrka att någon kostnad för målets handläggande förekommit. På grund härav har den uppfattningen gjort sig gällande att rättegångskostnader icke kunna utdömas i andra fall än då vederbörande sett sig nödsakad att för fattigvårdsmålets handläggning anlita juridiskt utbildat biträde.

Införandet i fattigvårdslagen av den nu ifrågasatta bestämmelsen torde komma att medföra att det blir synnerligen svårt för länsstyrelserna att tillerkänna sådana fattigvårdsstyrelser, som icke haft några direkta utgifter för fattigvårdsmålets handläggning någon rättegångsersättning. Hänvisningen till motsvarande bestämmelser i rättegångsbalken synes icke heller för länsstyrelserna innebära tillräcklig anvisning å efter vilka grunder rättegångsersättningen skall bestämmas. Redan härav synes alltså framgå, att ersättning för rättegångskostnader allenast torde tillkomma sådana fat-

tigvårdsstyrelser, som genom anlitaudet av juridiskt biträde och utbetalandet av ersättning till detta styrka sig hava gjort vissa utlägg i det mål varom fråga är. Följden av den ifrågasatta bestämmelsens införande torde alltså bliva att särskilt de kommuner, framför allt våra större städer, som ansett med sin fördel förenligt och därjämte härtill äga ekonomisk möjlighet att anställa ombudsman för fattigvårdsmålens handläggning, komma att bliva i hög grad gynnade, medan åter särskilt de mindre landskommunerna, där fattigvårdsärendena fortfarande utan ersättning handläggas av fattigvårdsstyrelsens ordförande, icke erhålla någon ersättning för rättegångskostnad, ehuru arbetet kanske i båda fallen varit detsamma.

Även en annan olägenhet torde emellertid vidlåda den ifrågasatta bestämmelsen om rättegångskostnad. Erfarenheten från de mål, där rättegångskostnad hittills påyrkats och även i vissa fall utdömts, synes nämligen giva vid handen att målets handläggning hos vederbörande myndigheter i avsevärd grad försvårats och att tiden för dess handläggning utsträckts på grund av tvisterna just om huruvida rättegångskostnad bör utgå eller icke. Det torde även hava förekommit att allenast frågan om huruvida rättegångskostnad skall utgå i ett ärende blivit dragen inför kammarrettens prövning, medan åter själva sakfrågan icke ansetts behöva göras till föremål för ytterligare prövning. Följande exempel torde i detta sammanhang förtjäna att omnämnas.

Fattigvårdsstyrelsen i S. kommun hade av L. kommun krävts på ersättning för fattigvård åt en person. Från S. kommun upplystes då, att denna person ägde hemortsrätt i Västerås stad. L. kommun riktade i anledning härav sitt krav mot nämnda stad, vilken förklarade sig sakna all kännedom om personen i fråga. Sedan polisutredning verkställdt och givit vid handen att personen i fråga möjligen ägde hemortsrätt i Västerviks stad, infordrades förklaring från S. kommun, som därvid lämnade den upplysning att Västerviks stad (av misstag förut hade uppgivits Västerås stad) hade betalat S. kommun ersättning för nämnda persons vård. Fattigvårdsstyrelsen i L. vände i anledning härav sin talan mot Västerviks stad, som emellertid uppgav att S. kommun ingalunda erhållit ersättning för personens vård från Västervik, utan hade i stället S. betalt Västervik ersättning för hans vård. På grund av vad sålunda förekommit hemställde fattigvårdsstyrelsen i L. kommun, att styrelsen i S. kommun måtte yttra sig över de uppgifter, som av samma styrelse tidigare i ärendet meddelats. Sistnämnda styrelse godkände då kravet och inbetalte omedelbart kontant det fordrade ersättningsbeloppet. Från L. kommuns sida begärdes emellertid att S. kommun måtte, särskilt med hänsyn till att fattigvårdsärendets handläggning dragit ut på tiden ända till tre år på grund av felaktiga upplysningar, som från S. sida lämnats, åläggas att betala viss rättegångskostnad. Med anledning härav anförde S. kommun att densamma ingalunda genom sina uppgifter kommit att förhala ärendets handläggning utan vore

det fattigvårdsstyrelsen i L. kommun, som genom sin begäran om rättgångskostnad i onödan förhalat ärendet, och hemställde styrelsen i S. kommun att i sin ordning på grund av sistnämnda förhållande bliva tilldömd ersättning för rättgångskostnad. Enligt länsstyrelsens utslag i ärendet skulle emellertid rättgångskostnaderna kvittas mellan parterna i målet.

Ovan angivna exempel torde utvisa att frågan om ersättning för rättgångskostnader ofta komplicerar fattigvårdsmålen ävensom att denna fråga föranleder att målens avgörande uppskjutas.

Varken ur statens eller kommunernas synpunkt torde införande av rättgångskostnad i fattigvårdsmål vara ägnat att medföra någon fördel. För staten kommer nämligen detta att medföra ökat arbete för vederbörande länsstyrelser och för kommunerna ökas givetvis arbetsbördan särskilt den del av densamma, som faller på fattigvårdsstyrelsernas ordförande. Bestämmelsen torde även tvinga åtskilliga kommuner att anlita särskilt biträde vid handläggandet av fattigvårdsmålen och följaktligen åsamka även dem ökade utgifter. Vad sålunda anförts synes tala för att de föreslagna bestämmelserna om rättgångskostnad i fattigvårdsmål icke böra inflyta i lagförslaget. Däremot synes det fortfarande vara lämpligt att kammarrätten och vederbörande länsstyrelser, liksom nu är fallet, må äga, när särskilda omständigheter sådant föranleda, utdöma viss rättgångskostnad. Vi tillåta oss alltså hemställa,

att riksdagen må vidtaga den förändringen i Kungl Maj:ts förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 14 juni 1918 om fattigvården m. m. att 2 mom. av 62 § av nämnda lag samt 2 mom. av 70 § av förslaget till lag om ändrad lydelse av vissa delar av lagen den 6 juni 1924 om samhällets barnavård må utgå.

Stockholm den 8 mars 1926.

F. O. Ericson
i Boxholm.

Anders Paulsen
i Arlöv.

Herman Norling.

Helmer Lagerkwist.

Anders Andersson
i Falkenberg.

O. Isacsson.

